UIT DE PROVINCIE

Een telegram van Churchill.

„All good wishes to gallant Walcheren".

De voorzitter van de Stichting „Nieuw Walcheren" ontving in antwoord op het reeds eerder gepubliceerde telegram der stichting van den heer Churchill het volgend telegram:

„All good wishes to gallant Walcheren".

w.g. Winston Churchill.

(Vert.: „Beste wenschen voor het dappere Walcheren")

Waar dit telegram noch een aanvaarding van de uitnoodiging tot een bezoek aan Walcheren, noch afwijzing daarvan inhoudt, vraag men zich in kringen van „Nieuw-Walcheren" af of de definitieve beslissing wellicht tijdens het bezoek van den heer Churchill aan ons land zal worden genomen, dan wel of het program geen enkele mogelijkheid tot uitbreiding toelaat. Terzake wordt evenwel alsnog gepoogd inlichtingen te verkrijgen van officieele Nederlandsche zijde.

Prijsvraag voor Oorlogsmonument te Renesse.

De Ned. Kring van Beeldhouwers roept alle Nederlandsche beeldhouwers op, mede te werken aan een door haar uit te schrijven bijzondere prijsvraag. Als onderwerp voor deze prijsvraag is door de ledenvergadering van den kring aangewezen een naar aanleiding van de door de Duitschers begane gruweldaden op 7 Dec. 1944 te Renesse op te richten monument. Het bijzonder karakter van deze prijsvraag is gelegen in het feit, dat hierbij geen rangorde van verdiensten zal worden vastgesteld. Het is de bedoeling, dat de gemeentebesturen en comité's uit de tentoonstelling van deze prijsvraag een beeld krijgen van de bekwaamheden der beeldhouwers.

Aan deze tentoonstelling van ontwerpen zal een expositie verbonden worden van schetsontwerpen voor andere monumenten dan dat te Renesse, opdat het overzicht zoo groot mogelijk zij. Inlichtingen en aanvragen voor de prijsvraag zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van den Kring Beeldhouwers, Stedelijk Museum, Amsterdam. De termijn van inzending sluit op 30 Juli 1946.

Plattelandsvrouwen te Goes bijeen.

Dinsdagmiddag hield de afdeeling Zeeland van den Bond van plattelandsvrouwen een door ongeveer 200 leden bijgewoonde vergadering in de zaal Krijger te Goes.

Voor de vergadering en later in de pauze en ook nog na afloop was er voor de dames gelegenheid te genieten van een expositie van fraaie en nuttige handwerken, die waren ingezonden door leden.

De voorzitster, mevr. Kostense, heette allen welkom en uitte haar vreugde over de groote opkomst. Zeeland zag sedert 1945 het ledental toenemen van 400 tot 640.

Hierna bracht de jury voor de handwerkententoonstelling haar rapport uit. Genoemd werden 15 inzendsters wier werk eerst afzonderlijk werd gelegd, om er een keuze van 5 prijswinsters uit te doen. Dit bleken ten slotte te zijn de dames mevr. Dorst, mevr. Wagtho, mej. K. J. Dekker, mevr. Delst en mevr. van Langeraad.

De secretaresse, mej. G. Sikkens, bracht het jaarverslag uit.

Van mevrouw Quarles van Ufford, baronesse Mulert tot de Leemcule, vroeger eerevoorzitster van den Bond van Boerinnen, was op een daartoe gedaan verzoek bericht ingekomen, dat zij bereid was ook van de herboren afdeeling het eere-voorzitsterschap te aanvaarden. Van de P.Z.E.M. was een verzoek ingekomen om steun te verleenen aan haar adres aan de regeering om deviezen te verstrekken voor het aanschaffen van electrische komforen. Uit de vergadering kwamen stemmen naar voren, die er op aandrongen, dat men dan verzekerd moet zijn van stroom ook op meer afgelegen boerderijen. Anderen waren van meening, dat de P.Z.E.M. in deze doet wat zij kan.

Nog werden de leden opgewekt zoo eenigszins mogelijk gedurende enkele weken uit Indië gerepatrieerden op te nemen, die nu in de steden bij landgenooten vertoeven en personen te huisvesten, die voor de landbouwtentoonstelling naar Goes komen.

Tot afgevaardigde naar de algemeene vergadering op 22 Mei te Utrecht werd benoemd mevrouw Wagtho en tot plaatsvervangster mevrouw Jette. Tot hoofdbestuurslid voor Zeeland werd gekozen mevrouw Dorst en tot plaatsvervangster mevrouw Kostense.

Nadat de afdeeling Tholen in de pauze evenals voor het begin versnaperingen had aangeboden, heeft mevr. A. M. de Graaff—Tuk uit Schiedam een interessante inleiding gehouden over „Het Warenhuis".

Ir. H. G. C. COHEN STUART

Gedeputeerde Staten van Zeeland hebben met ingang van 1 Juni 1946 op zijn verzoek eervol ontslag verleend aan den heer ir. H. G. C. Cohen Stuart, ingenieur van den Provincialen Waterstaat te Terneuzen.

WALCHEREN

Churchill boven Walcheren.

Om tien over vier, terwijl padvindsters in hun blauwe uniformen in den vorm van een V teeken op het badstrand lagen en op den Boulevard de vlaggen vroolijk wapperden, verscheen het vliegtuig, dat Churchill naar Schiphol bracht, boven Vlissingen.

Het scheerde niet over de daken, zooals velen hoopten, het strooide geen van Churchill's beroemde sigaren uit.

Langzaam en op eerbiedige hoogte cirkelde Churchill boven dezelfde Zeeuwsche kusten, die mede dank zij zijn grimmige vastberadenheid van Duitschers zijn gezuiverd. Het toestel verdween in de richting Holland.

COÖPERATIEVE GROENVOEDERDROGERIJ.

In de vergadering van lucerneverbouwers, die dezer dagen te **Middelburg** werd gehouden, is besloten tot oprichting van een coöperatieve groenvoerdrogerij op Walcheren. Alle aanwezigen, ongeveer 70 personen, gaven zich op, tezamen met ongeveer 250 h.a. De drogerij zal een capaciteit krijgen van 500 h.a., zoodat ook voor andere lucerne-verbouwers deelname mogelijk is. Bij de opgave dienen zij te vermelden of één, twee of drie sneden per h.a. zullen worden geleverd. Het is de bedoeling, dat de drogerij binnen een jaar klaar is, zoodat het gewas het volgend jaar reeds kan worden verwerkt.

VLISSINGEN

HERDENKING VAN IN MEI 1940 GEVALLEN MILITAIREN.

Ook in **Vlissingen** wordt op Dinsdag 14 Mei a.s. door den Jeugdraad, in overleg met den Burgemeester en den Garnizoenscommandant, een herdenking van in Mei 1940 gevallen militairen georganiseerd. Dien morgen zullen om 11 uur deputaties van jeugdvereenigingen en een detachement van de hier gelegen Gezagstroepen zich bij de bomvrije kazerne verzamelen om van daar naar de Noorderbegraafplaats te marcheeren. In tegenwoordigheid van nabestaanden van gevallen militairen, voor wie een speciale plaats gereserveerd zal worden, zal hier een eenvoudige plechtigheid plaats vinden, waarbij o.m. de Burgemeester en de heer Poppe namens de G.O.I.W. het woord zullen voeren. Door een lid van een der jeugdvereenigingen zal een gedicht gedeclameerd worden, terwijl ook een zangvereeniging haar medewerking zal verleenen. Daarna wordt weer naar de bomvrije kazerne teruggemarcheerd.

VEREENIGING VOOR GEREFORMEERD L. O.

Dinsdagavond hield de Ver. voor Geref. lager onderwijs te **Vlissingen** een ouderavond. Na bezichtiging van het werk der leerlingen, hield in de Chr. Geref. kerk het hoofd der school, de heer A. Schout, een causerie over: „De gang van het onderwijs in dezen tijd". Hij besprak o.a. de vele moeilijkheden voor het onderwijs in den bezettingstijd, de vernieuwing van het onderwijs, toekomst mogelijkheden, terwijl spr. ook nog het Engelsch systeem behandelde. Op deze lezing volgde een drukke bespreking. Ds. R. Slofstra sloot dezen goed bezochten avond met dankgebed.

MIDDELBURG

HISTORISCH RAADSBESLUIT

De tijdelijke raad der gemeente Middelburg heeft in zijn Woensdagmiddag gehouden bijeenkomst een historisch besluit genomen door de thans definitieve ontwerpen van ir. Van der Steur tot herbouw van het op 17 Mei 1940 verwoeste stadhuis met algemeene stemmen goed te keuren.

COMMISSIE BEHEER SPORTTERREINEN.

B. en W. van **Middelburg** hebben tot voorzitter van de Gemeentelijke Commissie van Beheer over de sportterreinen aangewezen den hr. W. L. Heyboer, nadat aan den heer mr. Joh. Adriaanse op de meest eervolle wijze ontslag als zoodanig werd verleend.

ZILVEREN JUBILEUM.

Vrijdag a.s. herdenkt de heer L. Heijmans te **Middelburg** het feit, dat hij vóór 25 jaar in functie trad als leeraar handteekenen aan de Rijkskweekschool aldaar. In verband hiermede zal hij in de societeit De Vergenoeging gehuldigd worden.

Mr. BURGER IN MIDDELBURG.

Na reeds eerder in Goes en Vlissingen het woord gevoerd te hebben, sprak de lijstaanvoerder van de Partij van den Arbeid, mr. Burger, Dinsdagavond in Middelburg.

Spreker wees er nog eens duidelijk op waar het in deze belangrijke verkiezingen om gaat. Terug naar een vooroorlogsche coalitie-regeering met alles wat daarbij behoort, aanpassing, werkloosheid, crisis, opkomst van fascisme of op naar een vooruitstrevend bewind van vernieuwing en sociale hervormingen.

De stembus dient nu niet als voor den oorlog, de godsdienstige verhoudingen te registreeren, maar moet een duidelijke uitspraak geven hoe ons volk over de groote sociale vraagstukken denkt.

De Partij van den Arbeid moet een zoo'n groot aantal zetels behalen, dat zonder haar geen regeering mogelijk is.

Mr. Burger hoopte, dat ook Zeeland daartoe zal bijdragen.

BRAND.

Woensdagmorgen is op het terrein van de vroegere hofstede van den heer C. Jongepier, Veersche weg 215 te **Middelburg**, brand uitgebroken in een noodboerderij die daar in opdracht van het bureau Herstel Boerderijen door de fa. Gebr. van Schardenburg wordt geplaatst. Een van de werklieden van deze firma zou een hoop riet verbranden in een sloot vlak bij het huis, met als gevolg, dat ook een tweede hoop riet vlam vatte en vervolgens het juist klaar gekomen rieten dak van de noodboerderij. Het dak en de kozijnen werden verwoest. De brandweer was spoedig ter plaatse en kon uitbreiding van den brand voorkomen.

Dinsdag heeft de politie te **Middelburg** proces-verbaal opgemaakt tegen een zekeren E. W. de S., wegens het voorhanden hebben van 120 geweerpatronen en de bajonet van een Duitsch geweer.

Souburg

ZENDINGSAVOND.

Maandagavond sprak in de Geref. kerk te Souburg ds. Oussoren, Geref. predikant te Middelburg over de zending in Indië. Hij sprak over de aanpassing der zending in het volksleven en het werk der kerken op het gebied der zending. De Zangvereeniging „Soli Deo Gloria" verleende haar medewerking.

Hollandsche aardbeien in Londen.

De aardbeien, die Maandag per K.L.M. uit Nederland zijn aangevoerd, werden Dinsdag op de Londensche groentemarkt voor 18 shilling (ongeveer ƒ 9.75) per Engelsch pond (453 gram verkocht.

Grijpskerke

GEMEENTELUIDKLOK

Op 4 Mei 1943 werd de gemeenteluidklok te Grijpskerke door een Rotterdamsche firma uit den toren gehaald ten behoeve van de Duitsche oorlogsmachine.

Het volgende opschrift was er op gegoten: „Soli Deo Gloria — Jasper van Erpecom me fecit 1685".

De klok, die 145 kg. woog, werd in 1945 in Groningen teruggevonden en vervolgens in de bekende klokkenfabriek van de firma van Bergen te Heiligerlee van een nieuwe klepelophanging en klepel voorzien.

Nadat de klok Vrijdag door vriendelijke bemiddeling was teruggebracht, werd de klokkestoel (op last van de bezetters uit den toren verwijderd om een goede uitkijkpost te hebben) herplaatst en de klok op haar plaats teruggebracht.

Daarna werd proef geluid, waarbij bleek dat de klank door de herstelling veel is verbeterd. Ook in de avonduren werd het klokketouw meermalen door verschillende jongelui gehanteerd en deed de klok haar bronzen stem over de velden weergalmen.

Over eenige dagen zal de firma Eijsbouts, fabrikant van torenuurwerken te Asten (N. Br.) het slagwerk weer in orde brengen, nadat de klok uit protest drie jaar lang had gezwegen.

ZUID-BEVELAND.

DS. BREUKELMAN VOOR DE PARTIJ VAN DEN ARBEID.

De afd. Goes van de Partij van den Arbeid hield Dinsdagavond in de „Prins van Oranje" haar tweede verkiezingsvergadering. Eerste spreker was ds. F. H. Breukelman, die begon met erop te wijzen, dat men zich niet bepalen moet tot verdachtmaking van anderer politiek inzicht. Het is volgens spr. niet juist, dat het zijn van Christen op godsdienstig gebied zonder meer aangeeft, dat men ook op Chr. politieke partijen moet stemmen.

Spr. stond in den breede stil bij de godsdienstige en politieke antithesen. Met de Chr. Historischen is hij het godsdienstig zeker eens, maar deze groep is op politiek gebied conservatief en komt niet tot aanpakken. Spr. zal ook als lid van de P. v. d. A. nimmer nalaten te verzekeren, dat hij gelooft in Jezus Christus. Het kan goed zijn, dat er ook conservatisme is, maar dat is geenszins speciaal Christelijk. Spr. is zelf radicaal en wil daarvoor ook uitkomen. De antithese van den klassenstrijd, waartoe honderd jaar geleden Marx opwekte, heeft van haar kracht verloren. Thans is de arbeider gelukkig niet meer de uitgebuite, maar hij moet toch pal blijven staan voor zijn rechten.

Loyale conservatieve oppositie is noodig, maar het zou fataal zijn als zij een regeering zou moeten vormen. Nationale ministeries houden den boel wel gaande, maar van haar gaat geen vooruitstrevende kracht uit. Spr. wekte ten slotte op, niet mede te werken aan het communisme, noch aan het kapitalisme, maar uitsluitend aan het West-Europeesch democratisch socialisme.

Na de pauze was het woord aan den heer W. J. van Deelen uit Eindhoven, die er o.m. op wees, dat er sedert de invoering van de evenredige vertegenwoordiging in 1929 nooit zulk een belangrijke verkiezing is geweest als thans. Uitvoerig ging spr. verschillende punten van het Urgentieprogram van de Partij na, om er tenslotte op te wijzen, dat het huidige miniserie in 'n jaar tijds reeds veel goeds heeft bereikt.

De voorzitter, de heer J. S. Visscher, sloot de vergadering met een opwekkend woord.

„VROUW IN UNIFORM".

Het Zuid-Holl. Tooneel heeft Dinsdagavond in het Schuttershof te Goes opgevoerd het tooneelspel „Vrouw in uniform" van Fr. Onstein en H. Schregel. Het gezelschap heeft daarmede de talrijke aanwezigen aan zich verplicht. Het stuk geeft een kijk op de vooral ook voor onze jonge vrouwen wel heel vaak funeste gevolgen van den oorlog door den omgang met de „mannen in uniform". Dit echte levensstuk werd door de medespelenden op uitstekende wijze vertolkt. Een woord van lof voor de tooneelaankleeding mag niet achterwege blijven.

NIEUWE BONNEN

Van 12 t.m. 25 Mei.

BONKAARTEN KA, KB, KC 606.

Brood: 268 t.m. 273 Alg. 800 gr., B 55 Res. 1600 gr., C 55 Res. 800 gr.
Kaas: 274 Alg. 200 gr.
Bloem: 275 Alg. 200 gr.
Aardappelen: B 56 Res. 2 kg.

BONKAARTEN KF 606.

Margarine: 367 BMV 125 gr.
Vet: 368 BMV 100 gr.
Suiker: 370 Suiker 400 gr.

BONKAARTEN LA, LB, LC 606.

Vleesch: 231, 232, 233, 234 Vleesch 100 gr.
Aardappelen: 227 Aard. 2 kg.
Melk: A 43 Melk 2 liter, B 43, C 43 Melk 3½ liter.

BONKAARTEN KD, KE 606.

Brood: 768, 769 Alg. 800 gr.; D 55, D 56 Res. 400 gr.
Bloem: 770 Alg. 200 gr.
Kaas: 771 Alg. 100 gr.
Rijst enz: E 55 Res. 500 gr. rijst, kindermeel of kinderbiscuits.

BONKAARTEN KG 606.

Boter: 867 BMV 250 gr.
Margarine: 868 BMV 125 gr.
Suiker: 870 Suiker 500 gr.

BONKAARTEN LD, LE 606.

Vleesch: 731, 732, 733 Vleesch 100 gr.
Aardappelen: 727 Aard. 1 kg.
Melk: D 43, E 43 Melk 6 liter.

TABAKSKAARTEN ENZ.

T 27: 2 rants. tabaksartikelen.
V 27: 100 gr. choc. of suikerw.
X 27: 2 rants. tabaksartikelen.

De bonnen voor melk en aardappelen zijn geldig tot en met Zaterdag 18 Mei a.s.

Voor de week van 10 t.m. 25 Mei zullen nog bonnen worden aangewezen voor melk, aardappelen, boter, margarine, jam, koffie, tabak, versnaperingen, huishoudzeep en lucifers

Bovengenoemde bonnen kunnen reeds op Vrijdag 10 Mei a.s. worden gebruikt, met uitzondering van de bonnen voor vleesch, melk en aardappelen, waarop eerst met ingang van Maandag 13 Mei mag worden afgeleverd.

Bij deelneming aan maaltijden van de centrale keuken moeten aldaar de bonnen „231 of 731 vleesch" voor vleesch en de bonnen „227 aardappelen" voor aardappelen worden ingeleverd.

In de week van 19 t.m. 25 Mei moeten bij de centrale keuken worden ingeleverd de bonnen „232 of 732 vleesch" voor vleesch, alsmede de voor die week aan te wijzen aardappelenbonnen.

HAVENSTAKINGEN EEN GROOT GEVAAR.

Voor voedselvoorziening en transito-verkeer.

De havendienst te Rotterdam deelt mede, dat 5 Engelsche schepen, die reeds in de Rotterdamsche haven liggen, wegens de staking met hun lading naar Duitschland zullen vertrekken. De schepen „Cromarthyfirth", „Sincerity" en de „Mons" gaan met aardappelen naar Emden. De schepen „Inverbank" en de „Port Perrot" gaan met graan naar Hamburg. Het Zweedsch s.s. „Normande", dat hier stukgoederen moest laden en lossen, is naar Antwerpen vertrokken. Het moest vanwege de staking te Rotterdam tien ton stukgoederen laten staan.

Naar wij van de zijde van de Scheepvaartver. Zuid vernemen, onderging de toestand in de Rotterdamsche haven aan het einde van de vorige week weinig verandering. Het percentage werkwilligen wordt naar verhouding tot het totaal aantal arbeiders, dat noodig zal zijn om het werk op de thans in de haven liggende schepen te verrichten, op 25 procent geschat. Reeds kwamen hevige vechtpartijen tusschen arbeiders voor.

Van de zijde der E.V.C. deelt men mee dat van arbeiderszijde, zoowel in de haven van Amsterdam als op Schiphol, naar het einde van de conflicten wordt verlangd. Men heeft goede hoop dat het antwoord van den min.-pres. op een schrijven, dat de E.V.C. aan Z. Exc. heeft gericht, van dien aard zal zijn, dat onderhandelingen kunnen worden geopend, die de oplossing naderbij kunnen brengen.

Een gelijk gunstig antwoord verwacht de afdeeling bouwvakken der E.V.C. van B. en V. van Amsterdam, zoodat ook de staking op Schiphol na overleg haar einde kan bereiken.

ONVERANTWOORDELIJK

Naar aanleiding van de staking der havenarbeiders in Rotterdam en Amsterdam wijst men ons van de zijde van het Directoraat-generaal voor Zeehaven- en Rijnvaartzaken op eenige ernstige nationale gevaren, die deze actie van de havenarbeiders met zich brengt. Het Directoraat-generaal vergeet daarbij niet, dat er ook van sociale zijde ernstige bezwaren tegen de houding van de arbeiders kunnen worden ingebracht.

Het moet den stakers toch iets zeggen, wanneer de minister van landbouw moet mededeelen, dat bij een voortzetting van de staking nà 20 Mei, het vetrantsoen niet zou kunnen worden gehandhaafd. Al schijnt het den stakers koud te laten, dat er bijv. kolenschepen op lossen liggen te wachten, het Ned. volk zal beseffen, dat hiermede onze industrie en daarmede onze geheele materieele voorziening (textiel, schoenen, bakkerijen, electriciteit) wederom ernstig vertraagd wordt.

Er wacht in de Nederlandsche havens een groote reeks van schepen, en hoeveel zullen er zijn die onze havens voorbijgaan?

OPROEP VAN DEN BURGEMEESTER VAN ROTTERDAM.

In verband met de staking der havenarbeiders, heeft de Burgemeester van Rotterdam, mr. P. J. Oud, zich in een beroep tot de burgerij gericht.

Er kan niet in worden berust, aldus de burgemeester, dat ten gevolge van een staking voor Rotterdam bestemde schepen naar een andere haven worden gedirigeerd. Het landsbelang eischt, dat de schepen met goederen voor voedselvoorziening en wederopbouw worden gelost. Vrijwilligers moeten zich melden bij de havenarbeidsreserve.

Reeds heeft een aantal vrijwilligers gehoor gegeven aan dezen oproep.

TRIBUNAAL GOES

Uitspraken.

Het Tribunaal te Goes heeft de volgende uitspraken gedaan:

Joh. de Jongh, Goes, Maatje Kant, Kapelle: beide ontzetting uit rechten; W. J. W. de Goede, 's-Heerenhoek: ontzetting uit rechten voor één jaar; Franciscus M. Geluk, Wemeldinge, ontzetting uit rechten voor 5 jaar; Theophiel Daane, Yerseke: 2 mnd. interneering en ontzetting uit rechten.

Voor alle veroordeelden werd tevens opheffing van het beheer over hun vermogen gelast.

Sport

DE PAGTER WEER IN TRAINING.

Gerrit de Pagter, de Zeeuwsche athleet, die eens tot de beste loopers van ons land behoorde, maar wegens studie en drukke werkzaamheden, zijn geliefkoosde sport in 1943 vaarwel moest zeggen, heeft thans zijn training hervat en zal in dit seizoen weer aan wedstrijden deelnemen.

— De athletiekwedstrijd Vlissingen—Leiden, welke op 19 Mei a.s. te Roosendaal zou worden gehouden, is voorloopig uitgesteld.

Laatste nieuws

Het bezoek van Churchill.

Churchill heeft gistermiddag laag over Walcheren gevlogen. Op het strand bij Vlissingen vormden padvinders een V en de woorden Thank You! Na de landing op Schiphol was de belangstelling in Amsterdam zeer groot. Het toppunt bereikte zij bij de aankomst van Churchill bij het Kon. Paleis op den Dam, Toen Churchill en H. M. de Koningin op het balkon verschenen, volgde ovatie op ovatie.

Vlasfabriek te Roosendaal in vlammen opgegaan.

In Roosendaal is de vlasfabriek Dinsdagavond geheel afgebrand. Het hoofdgebouw met vrijwel alle machines en plm. 45000 kg geroot vlas gingen verloren. Ook het pakhuis van de fa. Testers en Corsmit, nootgoedhandel, dat in een der bijgebouwen van de fabriek is gevestigd, ging geheel in vlammen op. De brandweer van Roosendaal, Oudenbosch, Zevenbergen en Oud-Gastel waren uren in de weer.

De verwoesting van de vlasfabriek beteekent een nieuwe slag voor de toch al zoo getroffen vlasnijverheid van W.-Brabant.

EXPLOSIE BIJ ZUTFEN.

Een explosie in een munitiebergplaats bij Zutfen heeft Woensdagmiddag geruimen tijd het treinverkeer Zutfen—Deventer en Zutfen—Winterswijk onmogelijk gemaakt.

VERKLARING DR. VAN MOOK.

Bij zijn terugkeer te Batavia verklaarde dr. van Mook dat men nu weet, hoever regeering en parlement willen gaan bij het overleg met de Indonesiërs. De onderhandelingen zullen spoedig worden hervat. De verkiezingsuitslag zal niet worden afgewacht.

DE MOORD OP DE AUSTRALIERS.

De Indonesische regeering heeft den 17 April gepleegden moord op 3 Australische officieren veroordeeld en medegedeeld, dat 5 personen gearresteerd zijn, w.o. twee Japanners, van wie vast staat, dat zij den moord pleegden.

DE PARIJSCHE MISLUKKING.

Te Parijs heeft Bevin voorgesteld om de conferentie voorloopig te verdagen en het overleg over de vredesverdragen met Duitschlands bondgenooten langs diplomatieken weg voort te zetten. Op 15 Juni zou dan de vredesconferentie kunnen beginnen. Molotov verklaarde zich hiermede accoord, mits tevoren de groote mogendheden tot overeenstemming komen. Verschil van meening ontstond weer over de vraag, of Hongarije 75 millioen pond schadevergoeding kan betalen. Molotov meende van wel. Rusland verklaarde zich verder bereid alle bezettingstroepen weg te nemen uit midden en Z.O. Europa, behalve uit Oostenrijk. Over de vrije Donauscheepvaart werd wederom geen accoord bereikt.

DE VEILIGHEIDSRAAD.

De Veiligheidsraad heeft Woensdagavond de behandeling van de Perzische kwestie uitgesteld totdat een volledig rapport over de ontruiming door de Russen zal zijn binnengekomen.

V. E.-DAG.

De eerste verjaardag van de capitulatie van Duitschland is Woensdag in geheel Europa met zeer veel plechtigheid gevierd.

Wat in één jaar aan oorlogsschade hersteld werd

HET WATER VERDREVEN. — BRUGGEN HERSTELD. HERSTEL EN NIEUWBOUW VAN WONINGEN.

Op het moment der bevrijding stonden ongeveer 200.000 ha. van het gecultiveerde grondgebied (dit is 10 %) onder water. Reeds in Aug. waren daarvan ruim 160.000 ha. droog gemaakt. Overgebleven waren toen de Wieringermeer (20.000 ha.) en Walcheren (15.500 ha.).

De Wieringermeerdijk werd op 5 Aug. gesloten en vier dagen later werden de pompgemalen Lely en Leemans weer in bedrijf gesteld. Zes hulppompen en 5 Amerikaansche pompen konden later worden ingeschakeld en op 11 Dec. 's morgens om 9 uur (dit is de helft van den tijd, die de eerste droogmaking had gevorderd) kon de polder „droog" gemeld worden. Sindsdien is er aan het herstel der vernielde boerderijen en woningen, die nog herstelbaar waren, hard gewerkt.

Het land is weer in cultuur gebracht en dit jaar wordt van het ingezaaide gebied (rond 18.000 ha.) een normale oogst verwacht.

OP WALCHEREN.

Voor Walcheren, dat veel langer onder water heeft gestaan, kon men eerst na de bevrijding van Noordelijk Nederland het werk met groot materiaal aanpakken. De Mij. Uitvoering Zuiderzeewerken (M.U.Z.) werd ingeschakeld. Middelerwijl was echter een goed functionneerende organisatie opgebouwd onder leiding van ir. P. Ph. Jansen: de Dienst droogmaking Walcheren.

Eind Augustus mislukte een poging om het gat in den Nolledijk te sluiten, maar op 3 September slaagde men daar toch in. Dag en nacht hebben toen de arbeiders, die op Walcheren werkzaam waren, hun beste krachten gegeven. Op 25 September werd er echter opnieuw een gat in den Nolledijk geslagen: ruim een week later, op 2 October, was men de situatie weer meester.

Op 3 October werd het gat bij Westkapelle geblokkeerd en op 12 October was het gat gesloten. Bij Veere werd in dezelfde maand nog, op 23 October, het gat geblokkeerd en korten tijd later kon men beginnen het water op het Westelijk deel van Walcheren te laten wegloopen.

Het gat bij Rammekens, ten Oosten van het Kanaal door Walcheren, dat ongeveer 2000 ha. grond onder water had gezet, werd naar het scheen op 1 Dec. 1945 met succes geblokkeerd. De ponton verzakte echter en opnieuw ontstond een gat. Op 24 Januari 1946 werd een nieuwe poging gewaagd en in begin Febr. kon worden gemeld, dat de dijk geen water meer doorliet. Door middel van een noodpompinstallatie werd het water weggepompt. In totaal waren bij de droogmaking van Walcheren ruim 3500 arbeiders betrokken.

Van de 7000 huizen in het eertijds geïnundeerde gebied zijn er thans 3000 bewoonbaar gemaakt. Daarnaast zijn in Vlissingen en in enkele andere gemeenten een groot aantal noodwoningen gebouwd of nog in aanbouw.

DE BRUGGEN.

Na de bevrijding was een groot aantal bruggen vernield. Van de 41 bruggen over de groote rivieren waren nog slechts bruikbaar de spoorbrug te Kuilenburg (zwaar beschadigd), de spoorbrug te Rotterdam en wegverkeersbruggen te Nijmegen, Grave, Zaltbommel (zwaar beschadigd), Dordrecht en Rotterdam.

Er werd een urgentieprogramma opgesteld ten einde het verkeer te water, over den weg en dat der spoorwegen zoo snel mogelijk op gang te brengen.

De resultaten waren, dat begin Augustus de vaart van Zuid-Limburg naar Rotterdam en Amsterdam vrij was en dat spoedig daarna het verkeer te water, mede dank zij de snelle opruiming der 1500 tot zinken gebrachte binnenvaartschepen, door geheel Nederland weer mogelijk was. Op 1 Augustus was de spoorbrug te Nijmegen hersteld, was ook bij Geldermalsen voor spoorverkeer een noodbrug gelegd en was de beschadigde brug bij Kuilenburg voorloopig hersteld. Half October kon de herstelde spoorbrug bij Deventer in gebruik worden genomen, begin November die te Roermond en half November de spoorbrug bij Arnhem. Reeds eerder (vóór 5 Mei 1945) was de brug bij Ravestein hersteld en eveneens de spoorbrug bij Maastricht vervangen door een militaire noodbrug.

Op de volgende dagen werden de bruggen voor gewoon verkeer in gebruik genomen: 20 Dec. Maastricht, 31 Dec. Moerdijk (voorloopig hersteld), 15 Jan. Zutphen, 30 Jan. Kampen 2 Febr. Roermond, 6 Februari Arnhem.

ONZE HAVENS.

De versperringen in de haventoegangen naar Rotterdam en Amsterdam werden opgeruimd of zoodanig verwijderd, dat de vaart geheel vrij kwam. De capaciteit van de havens werd weer opgevoerd en kan op het oogenblik ruimschoots aan de behoefte voldoen. Het verdere herstelwerk wordt voortgezet, in het bijzonder ook aan de groote sluis te IJmuiden, die door de Duitschers werd vernield.

DE HUISVESTING.

In het afgeloopen jaar werden rond 5000 noodwoningen gebouwd, ruim 4500 noodboerderijen en een even groot aantal noodstallen. Van de 350.000 lichtbeschadigde woningen werden 290.000 tijdelijk of definitief hersteld. Er waren 90.000 woningen vernield en 45.000 zwaar beschadigd. Aan de herbouwplannen in de talrijke getroffen gemeenten is met voortvarendheid gewerkt.

HET BOUWPLAN 1946.

Het Bouwplan 1946, dat het eerste symptoom is van het streven naar geordenden wederopbouw en bouwnijverheid, werd bekend gemaakt. Voor de volkshuisvesting wordt voorzien in den bouw van 10.000 permanente woningen, 't definitief herstel van alle lichtbeschadigde woningen en het definitief herstel van de helft der zwaarbeschadigde woningen. Dit zal in totaal uitmaken 25 % van de mogelijke bouwcapaciteit in het jaar 1946. Ruim 50 % zal worden besteed aan het bouwen en het herstellen van industrieën, kantoor- en bedrijfsgebouwen en boerderijen, rond 20 % is bestemd voor het herbouwen en den nieuwbouw van openbare gebouwen, zooals stations, raadhuizen, scholen, ziekenhuizen enz. De verwezenlijking van het bouwplan 1946, zal, naar wordt geschat, bijna 800 millioen gulden kosten.

Eén jaar herbouw.

De afd. Voorlichting van het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw verstrekte ons een aantal gegevens over den herbouw in ons land in het eerste jaar van de bevrijding. Aangezien Walcheren hierin een belangrijke plaats inneemt en overigens ook in het zelf zoo zwaar getroffen Zeeland belangstelling voor en medeleven met andere getroffen gebieden bestaat, ruimen wij aan dit overzicht gaarne een plaats in.